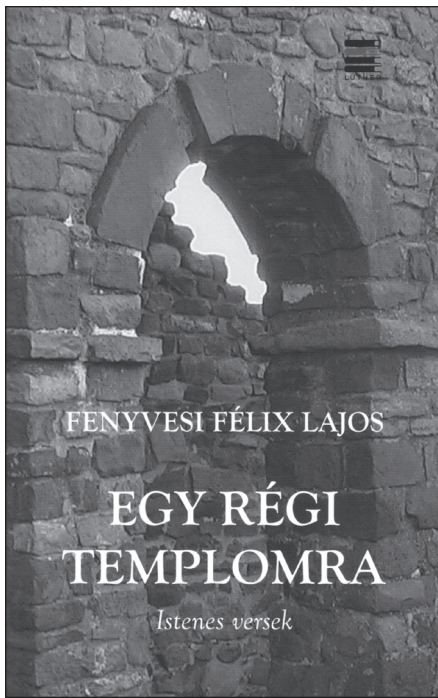

A MINDENHATÓ ERŐ LÁTTATÁSA

Fenyvesi Félix Lajos
Egy régi templomra: Istenes
versek. Bp., Luther Kiadó, 2010.

A Vásárhelyről elszármazott Fenyvesi Félix Lajos csokorba gyűjtött istenes versei *Egy régi templomra* címmel a Luther Kiadó gondozásában jelentek meg a közelmúltban. A Budapesten élő, idén 65 éves költő ifjú kora óta újságíróként dolgozik, kulturális publicistaként írta be nevét a köztudatba, többek között az *Új Ember* és az *Evangelikus Élet* hasábjain. Munkásságának jelentőségét rangos elismerések is bizonyítják (Sajtószabadság-díj, Táncsics Mihály-díj), legutóbb 2010 őszén a Protestáns Újságírók Szövetsége tüntette ki a Ráth Mátyás-díjjal. Fenyvesi Félix Lajos irodalmi munkássága szerteágazó és gazdag, hiszen első, 1979-ben megjelent verseskötetét (*Szívverések*) számos kiadvány követte: *A sárkányrepülő* (versek, 1988), *1956* (versek, 1989), *Muzsikáló kristályerdő* (gyermekversek, 1992), *Időmalom* (versek, 1994), *Isten és ember* (prózai írások, 1997), *Írott kő* (versek, 2003), *Vásárhelyi képirók* (versek, prózai írások, 2003), *Égig érő szélmalom* (mesék, versek, 2005), *József Attila-énekek* (versek, prózai írások, 2005), *Fekete-arany ős* (versek, interjúk, 2006).

Az *Egy régi templomra* című kötet költeményei témaválasztásukat és formai megszerkesztettségüket tekintve egyaránt változatos képet mutatnak. A költő felkérésnek tett eleget, amikor összegyűjtötte az elmúlt években született istenes verseit, de újabb, eddig nyomtatásban meg nem jelent alkotások is szerepelnek a most kiadott munkában. A tematikus kiadvány

megjelentetésének indokoltóságáról Petrőczy Éva így ír: „Származásánál, hiténél, kötődésénél fogva nyilvánvaló, hogy Fenyvesi Félix Lajos istenes költő, de nem az önbezáró, a szűk körben terjesztett, antológiakalodákba ragadó fajtából...” Tehát nem csupán saját vallási felekezetének, az evangélikus olvasóközönségnek ír, hanem minden egyes irodalmat kedvelő ember számára. A pályatárs-költőnő tollából származik az a hasonlat is, mely szerint Fenyvesi csaknem úgy összeforrt Hódmezővásárhellyel, mint Luther Márton Wittenberggel, mely gondolat utal Fenyvesi vallási hovatartozására, valamint szülőföldjéből táplálkozó költészetére. Erre legszebb példával a verseskötet *Őszi város* címmel elkülönülő költeményei szolgálnak, hiszen itt a költő versbe szedte többek között kedves vásárhelyi templomait, egykori gimnáziumának épületét, Mártély varázslatos és nyugalmat árasztó világát, a vak hordárt, valamint a város jeles tudósainak, alkotóinak – többek között Imre Mihály, Grezsa Ferenc, Lányi Lajos, Sonkoly Tibor – értékmentő, értékteremtő munkásságát.

Fenyvesi Félix Lajos verseit négy nagyobb szerkezeti egységbe rendezte. Az első, a Jelek költeményeinek többségét – a szerző segítő megjegyzései, alcímei szerint – egy-egy képzőművészeti alkotás, bibliai részlet vagy éppen történelmi esemény hívta életre. A ciklus versei közül a Katyn melletti mészárlásnak emléket állító költemény különösen figyelemre méltó. A huszonötézer lengyel katona kegyetlen halálát, a helyszín döbbenetes csendjét, a mészárlást körüllegő homályt rendkívül érzékletesen, szívbe markolóan jeleníti meg:

**„Világotak virrasztva feleségek mécsszemei,
 várták haza őket ötven éven át;
 elkoptak a fából faragott rózsafüzérek,
 bőrukre égtek a fekete csalánruhák.”**

(Katyn új Golgotája)

A szerző a kötet második egységében (Egy vérző arc) a 20. századi magyar irodalom nagyhatású írói, költői – Ady Endre, Márai Sándor, József Attila, Pilinszky János, Weöres Sándor, Németh László – előtt tisztelg. Az ihletadó forrás a nagy elődökhöz kapcsolódó olvasmányélmények, személyes emlékek és benyomások sora. Emellett kortárs írókat is megszólít verseivel – többek között Petrőczy Évát, Vasadi Pétert, Kemenczky Juditot. Kiemelem Ady Endre egyik legismertebb istenes versének, az *Imádság háború után* címűnek az újraértését.

**„Nem harcolok és nem csókolok már,
 vérem tüze kihamvadt,
 mint vén gyümölcs, megértem halálra,
 magába ivott a Nap.”**

(Imádság nehéz napok után)

Ady Endre több mint száz évvel ezelőtt írt versében a lírai én megtörve és kiszolgáltatottan tér meg Istenhez, az élet háborúit megvívta, már csak az Úrtól remélt nyugalom és megbékélés után vágyakozik. Mégis minden megtörtés ellenére szenvedélyes és feszültséggel teli a vers. Fenyvesi imádságában ez a belső izzás elmarad, helyette a fáradt belenyugvás és az Isten által nyújtott menedék reménye kap nagyobb hangsúlyt.

A verseskötet utolsó ciklusában (Rekviem) olvasható a Testvérsírató, melyben testvérének, Fenyvesi Lászlónak, a tisztázatlan körülmények között, fiatalon elhunyt evangélikus lelkésznek állít emléket.

**„Az októberi Nap nem akar múlni,
 az idő hálójába akadt.
 Sírköved lyukas a könnyeimtől,
 könnyáztatta minden pillanatot.”**

**Az alkony mögött feketerigódal.
 Már kétszer annyit éltem,
 elengedlek Isten nevében.”**

(Testvérsírató)

Az istenes versekben felsorakozó változatos formák a költői mesterség minden csínját-bínját ismerő és elsajátító, birtokló alkotóművész munkái. Találkozhatunk itt prózaverssel, rimtelen szabadverssel, japán eredetű, három soros haikuval, képzőművészettel, rímes négysorosokkal, szonettformával, sőt népdaltémának szánt rövid verssorokkal is. A lírai alkotások mellett három prózai írás is szerepel a kötetben, melyek egy-egy oltárképhez, filmhez és templomépülethez kapcsolódó vallásos elmélkedéssel egészítik ki a kötet gondolati ívét.

Az irodalomkedvelő, versszerető, Vásárhely iránt elkötelezett olvasóközönség körében minden bizonnyal nagy érdeklődésre számíthat a költő. A gondolatébresztő, értékmentő szándék remélhetően értő fülekre, érzékeny szívekre talál. Fenyvesi Félix Lajos a körülötünk lévő világ minden rezdülését kész megörökíteni, versbe foglalni. Azonban nem pusztán dokumentál, hanem az apró mozzanatok, a látszólag összefüggéstelen történések mögött is az élet teljességét, a mindenható erőt látja és látatja:

**„Borostyán fut a templom falára,
 a szél virágot szór a folyóba,
 szerelmes szavak mindenütt;**

**végenincsen öröm és csókok,
 koszorúk mindig más homlokán,
 csönd azúr hangjai.**

Egy kéz elsímítja a világ ráncait.”

(Örökké tartó pillanatot)

Nagy Bertilla